

ZAKLJUČNO

što možemo/moramo kao lovci učiniti kako bismo spriječili širenje ASK na Hrvatsku?

osnovno:

podignuti svijest članstva o kakvoj se bolesti radi jer ćemo tada lakše provesti i sve ostale mjere

a te su za sada, jer još nismo zaraženo područje već radimo na prevenciji:

1. uvesti obvezatnu dezinfekciju lovaca (vozila, opreme) kod **ulaska** u lovište (**posebna pažnja kad u lovište ulaze lovci iz drugih država**) i kod izlaska - spriječiti prijenos virusa radi „ljudskog faktora“ odnosno preko obuće, odjeće, guma motornih vozila i slično
2. uvesti lovnu higijenu odnosno naviku manipulacije odstrijeljenom divljači na način da se što manje kontaminiraju tlo i vozila pomoću plastičnih posuda ili vreća, nošenjem iznad tla i slično – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
3. odvojiti mjesto za obradu svinja divljih (izbjegavati odrobljavanje na terenu) od mjesta za obradu drugih vrsta divljači te uvesti praksu dezinficiranja mjesta i alata – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
4. odrediti mjesto za odlaganje nusproizvoda svinja divljih što bliže mjestu obrade svinja divljih, onemogućiti pristup tom mjestu (npr. ograđivanjem) i redovito ga dezinficirati – naviknuti lovce na takvu manipulaciju i prije pojave ASK
5. poduzimati mjere za sprečavanje povećanja populacije svinje divlje sustavnim

smanjivanjem prihrane divljači odnosno svesti zimsku prihranu isključivo na primamljivanje hranom te provoditi pojačani odstrel

6. svaku pronađenu lešinu svinje divlje (uginula, pronađena pregažena, bolesna uklonjena sanitarnim odstrelom) odmah je potrebno dostaviti u nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju u svrhu laboratorijske pretrage na ASK, uz obvezatnu primjenu biosigurnosnih mjera prilikom manipulacije s lešinama (moramo spriječiti kontakt lešine s tлом – pomoću plastičnih posuda ili vreća, nošenjem iznad tla kako bismo izbjegli širenje virusa izlučevinama, dezinfekcija vozila, alata, odjeće i obuće)

Lovci su bliže svinjama divljim od ikoga drugoga i prva su crta obrane

Za sve dodatne informacije možete se obratiti na:

Ministarstvo poljoprivrede

Uprava veterinarstva i sigurnost hrane:

www.veterinarstvo.hr

e-pošta: veterinarstvo@mps.hr

tel: +385 1 6443 540

Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije:

e-pošta: lovstvo@mps.hr

tel: +385 1 6443 210

ŠTO BI SVAKI

LOVAC

TREBAO ZNATI O
AFRIČKOJ SVINJSKOJ KUGI

ASK

POMOZITE SPRIJEČITI ŠIRENJE VIRUSA ASK NA
PODRUČJE REPUBLIKE HRVATSKE

ŠTO JE AFRIČKA SVINJSKA KUGA?

Afrička svinjska kuga (ASK) je virusna zarazna bolest domaćih i divljih svinja, koja zbog velike smrtnosti (i do 100%) predstavlja jednu od najznačajnijih bolesti svinja. Kod svinja se virus ASK najčešće prenosi izravnim dodirima sa zaraženim svinjama ili njihovim izlučevinama, hranjenjem zaraženim svinjskim mesom ili drugim proizvodima koji sadrže virus (pomije, otpad, lešine itd.). Bolest se prenosi i neizravnim putem preko kontaminiranih površina, a na veće udaljenosti se najčešće prenosi radi „ljudskog faktora“ odnosno preko cipela, guma motornih vozila i slično.

Postojanost virusa u vanjskoj sredini vrlo je visoka, pa tako virus ostaje infektivan najmanje:

- 11 dana u izmetu (na sobnoj temperaturi)
- 1 mjesec u zemljanom svinjcu
- 70 dana u krvi na drvenim daskama
- 15 tjedana u sasušenoj krvi
- 18 mjeseci u krvi na 4°C
- 3 – 5 tjedana u lešinama
- 400 dana u termički neobrađenim svinjskim proizvodima (salame, neke vrste šunki...)
- 5 dana u svježem svinjskom mesu
- 3 godine u zamrznutom svinjskom mesu
- ali nije pronađen u proizvodima obrađenim na 70°C.

Virus se iz inficirane svinje izlučuje putem sline, suza, iscjetka iz nosa, urina, izmeta i sekreta genitalnog trakta.

KAKO PREPOZNATI BOLEST?

Infekcija ASK u domaćih i divljih svinja najčešće završava njihovim uginućem, te je nalaz lešina svinja najčešće i prvi znak pojave bolesti.

Ostali znakovi koji mogu ukazivati na ASK su:

- pojava plavo-ljubičastih područja i krvarenja po ušima, abdomenu i stražnjim nogama
- iscjedak iz oka i nosa
- crvenilo kože grudiju, trbuha, područja stražnjice (oko rektuma), repa, i nogu
- začep ili proljev, moguća je i pojava tamne crne katranaste stolice povezane s unutarnjim krvarenjima
- povraćanje
- pobačaj krmača u svim fazama bređosti
- krvavi pjenušavi iscjedak iz usta i nosa
- nekoordinirano kretanje koje se javi dan do dva prije uginuća.

Lešine uginulih svinja u akutnom obliku bolesti koji je i najčešći, u dobroj su kondiciji. Karakterističan je nalaz krvarenja po koži i sluznicama; sluz i gnoj oko očne spojnice; krvarenja svih sluznica; punokrvnost parenhimskih organa (slezena, pluća); krvarenja u limfnim čvorovima; prekomjerno nakupljanje krvi u plućima te krvavi tekući sadržaj u probavnom sustavu. Ne moraju nužno biti prisutni svi znakovi, a pojava i samo jednog od njih upućuje na sumnju na ASK.

U EU svinja divlja je glavni izvor bolesti. Pronalaženje lešina zaraženih uginulih svinja divljih i njihovo uklanjanje ima jednaku važnost kao i regulacija populacije svinje divlje; možemo izlučiti svinja divljih koliko želimo, ali ako nam ostane i samo jedna zaražena lešina, virus će nam

ostati – smanjivanje brojnog stanja svinje divlje bez uklanjanja lešina nema nikakvog učinka – cilj nam je ukloniti virus iz okoliša!

Prihrana svinje divlje je velik rizik za širenje bolesti.

KAKO SMANJITI RIZIK OD UNOSA I ŠIRENJA BOLESTI?

Jedini način djelovanja je stalna primjena biosigurnosnih mjera. Minimalne mjere biosigurnosti za lovce trebaju sadržavati:

- svako lovište treba imati posebni prostor za guljenje i obradu divljači
- svako lovište treba imati hladnjak
- odstrijeljenu divljač ne pomicati iz lovišta do dobivanja rezultata testiranja
- ne odrobljavati svinje divlje na mjestu odstrjela – dopremiti cijelu lešinu do prostora za guljenje i obradu uz osiguranje od gubitka tjelesnih tekućina, posebno krvi
- nakon guljenja dezinficirati i prostor i alat (uključujući vozila)
- životinjske nusproizvode skupiti i neškodljivo uništiti (može i zakapanjem).

Biosigurnosne mjere prilikom manipulacije sa zaraženim lešinama - moramo spriječiti kontakt lešina s tlom – transport lešina pomoću plastičnih posuda ili vreća, nošenjem iznad tla kako bismo izbjegli širenje virusa izlučevinama odstrijeljenih grla.

Učinkoviti dezinficijensi - klor (natrijev hipoklorit), jod, aldehidi (formaldehid) i sl. u odgovarajućim koncentracijama (najmanje 3% otopine) - primjena je jednostavna, za obuću plastična posuda sa spužvom natopljenom dezinfekcijskim sredstvom, za odjeću, pribor i vozila obična prskalica, leđna, ručna.